

MULTIDISCIPLINARNI STRUČNI TIM ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA I SIGURNOST NA RADU

Mirjana Ptičar, Nada Turčić, Ines Ostović

Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu

Potreba za multidisciplinarnim pristupom

Na stručnom skupu Svjetske zdravstvene organizacije i Međunarodne organizacije rada 1950. godine određeno je da zdravlje na radu obuhvaća sve aspekte zdravlja radnika, prilagođavanje rada radniku i svakog radnika njegovom poslu, a ne samo profesionalne bolesti i ozljede.

Potpisivanjem Konvencije 161. Međunarodne organizacije rada i preuzimanjem standarda europskog zakonodavstva vezanog uz zaštitu zdravlja na radu, Republika Hrvatska se obvezala multidisciplinarno pristupiti zaštiti zdravlja radnika.

Sastav multidisciplinarnog tima zaštite zdravlja i sigurnosti na radu

Za provođenje sveobuhvatne zaštite zdravlja i sigurnosti na radu važno je utvrditi funkciju tima, ne samo njegovu strukturu. Bitno je prilagoditi usluge tima potrebama poslodavca i radnika.

Preporuka sastava tima:

Specijalist medicine rada

Medicinska sestra

Stručnjak zaštite na radu/Inženjer sigurnosti

Psiholog

Po potrebi suradnja drugih stručnjaka – npr. fizioterapeuta, toksikologa, ergonomista

Radni zadaci tima:

- Identifikacija i procjena rizika od opasnosti za zdravlje na radu
- Nadgledanje čimbenika u radnoj sredini i radnom procesu koji mogu ugroziti zdravlje radnika
- Davanje savjeta u planiranju i organizaciji rada poput oblikovanja radnog mjesta, o izboru, održavanju i stanju strojeva i druge opreme itd.
- Davanje savjeta u domeni tjelesnog i mentalnog zdravlja, sigurnosti, higijene rada, ergonomije...
- Izrada programa za poboljšanje načina rada
- Praćenje zdravstvenog stanja radnika u odnosu na rad
- Provođenje sustavnog prilagođavanja rada radnicima
- Kontinuirano unaprjeđenje prilagođenosti rada radnicima
- Provođenje analize ozljeda na radu i profesionalnih bolesti
-

(preuzeto i prilagođeno iz Konvencije br. 161. Međunarodne organizacije rada)

Primjeri iz Europske Unije

Sljedeće europske zemlje su uvele obavezu multidisciplinarnog pristupa zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu: Austrija, Belgija, Danska, Finska, Francuska, Italija, Portugal i Španjolska. U tablici su prikazani neki primjeri sastava tima:

Zemlja	Sastav tima
Danska	Manji udio medicinskog osoblja, sudjelovanje psihologa, ergonomista, inženjera i arhitekta
Norveška	Doktor medicine, medicinska sestra, ergonomist i stručnjak zaštite na radu (inženjer sigurnosti)
Nizozemska	Doktor medicine, industrijski higijeničar, inženjer sigurnosti i stručnjak područja organizacijskih odnosa

Prednosti uvođenja multidisciplinarnog stručnog tima za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu

- Holistički pristup zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu
- Svaki član tima doprinosi unaprjeđenju zaštite zdravlja i sigurnosti na radu svojim specifičnim znanjima i kompetencijama
- Prilagodljivost usluga s obzirom na potrebe poslodavaca i radnika
- Analize isplativosti pokazale da ulaganje u zaštitu zdravlja i sigurnost na radu dovodi do povećanja produktivnosti organizacija
- Društvo može profitirati zbog efikasnijeg očuvanja zdravlja radnika i njihove radne sposobnosti
- Radnicima pružena bolja skrb za tjelesno i mentalno zdravlje i poboljšani radni uvjeti

Što je potrebno napraviti u Republici Hrvatskoj?

Urediti sastav i funkciju tima zaštite zdravlja i sigurnosti na radu na nacionalnoj razini

Upotpuniti postojeće obrazovne programe stručnjaka uključenih u zaštitu zdravlja i sigurnost na radu kako bi bili više usmjereni na prevenciju i multidisciplinarno učinkovito djelovanje

Trajno poticati koordinirano djelovanje stručnjaka zaštite zdravlja i sigurnosti na radu

Provoditi kontinuirane provjere učinkovitosti mjera zaštite zdravlja i sigurnosti na radu koje će provoditi timovi

Zaključak

Iako u Republici Hrvatskoj postoje obrazovni programi za stručnjake koji bi trebali biti članovi multidisciplinarnog stručnog tima zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, potrebno je potaknuti njihovo usklađeno zajedničko djelovanje. Jedino je multidisciplinarnim, holističkim pristupom usmjerenim na potrebe radnog mjesta i radnog okoliša unutar svake gospodarske djelatnosti moguće provoditi sveobuhvatnu zaštitu zdravlja i sigurnost na radu.